

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи

(назва факультету)

Кафедра педагогіки та методики початкової освіти

(назва кафедри, що забезпечує викладання)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету педагогіки,
психології та соціальної роботи

Інна ПРОКОП

серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ
ТА МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова

(вказати обов'язкова/вибіркова)

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта»

(назва програми)

Спеціальність A3 Початкова освіта

(вказати: код, назва)

Галузь знань A Освіта

(вказати шифр, назва)

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

(вказати: перший (бакалаврський), другий (магістерський), третій (освітньо-науковий))

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи

(назва факультету/ навчально-наукового інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньою програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Чернівці 2025 рік

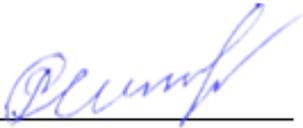
Робоча програма навчальної дисципліни «**Технології навчання технологічної та мистецької освітніх галузей у початковій школі**» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Початкова освіта»

Розробник(и):

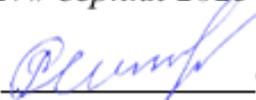
Предик Аліна Анатоліївна – доцент кафедри педагогіки та методики початкової освіти, кандидат педагогічних наук, доцент

Викладач(і):

Предик Аліна Анатоліївна – доцент кафедри педагогіки та методики початкової освіти, кандидат педагогічних наук, доцент

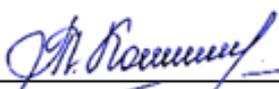
Погоджено з гарантом ОП Світлана РОМАНЮК

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки та методики початкової освіти
Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Завідувач кафедри Світлана РОМАНЮК

Схвалено методичною радою факультету педагогіки, психології та соціальної роботи

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова методичної ради Тетяна КОЛТУНОВИЧ

Мета навчальної дисципліни – підготовка студентів-магістрів, які володітимуть глибокими знаннями інновацій у освітніх галузях «Технології» та «Мистецтво», здатних до творчої, практичної, викладацької, самостійної науково-педагогічної та науково-дослідницької діяльності. Підготовка фахівців до забезпечення освітнього процесу з образотворчого мистецтва та трудового навчання в початковій школі та опанування методикою і технологіями навчання і викладання образотворчого мистецтва та трудового навчання у закладах вищої освіти.

Завдання:

- Розвиток ціннісних орієнтацій, художньо-педагогічних умінь і навичок, професійної самосвідомості, яка базуватиметься на основі опанування досвіду художньо-творчої діяльності майбутніх учителів, орієнтованої на забезпечення продуктивного входження в освітню й соціокультурну практику;
- Формування цілісної системи художньо-педагогічних знань; відкритості до технологічних та художньо-педагогічних інновацій;
- Розвиток умінь інтерпретувати твори мистецтва, висловлювати враження та особистісне ставлення до них
- Набуття досвіду культуротворчої діяльності; засвоєння суб'єктної природи культурних процесів як інструмента гуманізації стратегій професійної діяльності.
- Ознайомлення із нововведеннями, активними формами організації навчальної діяльності молодших школярів в умовах НУШ, що застосовуються на сучасному етапі у процесі образотворчої та трудової підготовки молодших школярів, згідно нової програми.
- Визначення та аналіз вимоги до нових освітніх інноваційних технологій при вивченні освітніх галузей «Мистецтво» та «Технології» в сучасній початковій школі.
- Визначення психолого-педагогічних, дидактичних та методичних умов впровадження інноваційних освітніх технологій у процес викладання образотворчого мистецтва та трудового навчання, які сприятимуть формуванню у магістрантів відповідних умінь.
- Формування теоретико-практичних компетенції з методик вивчення освітніх галузей «Мистецтво» та «Технології» в сучасній початковій школі згідно вимог нового Державного освітнього стандарту.

Пререквізити. Навчальна дисципліна «Технології навчання технологічної та мистецької освітніх галузей у початковій школі» логічно пов'язана з педагогікою як по лінії дидактики (теорії навчання), так і по лінії виховання. Дидактика визначає загальні закони, принципи і правила навчання, що є обов'язковими і для методик навчання освітніх галузей «Технології» та «Мистецтво». Освітні галузі «Технології» та «Мистецтво» в початковій школі застосовують і конкретизують загальнодидактичні положення відповідно до особливостей навчального матеріалу з трудового навчання та образотворчого мистецтва. Мають місце міждисциплінарні зв'язки з такими дисциплінами як педагогічна психологія, методи наукових досліджень, педагогічна майстерність, інноваційні технології в початковій школі та відповідних методик викладання.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Загальні компетенції:

- ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК-4. Здатність працювати автономно.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- СК 4. Здатність створювати та застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей, визначених у Державному стандарті початкової освіти, в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях. Види компетентностей за галузями:
  - СК-4.4. Здатність до пізнання мистецтва та предметноперетворювальної і технологічної діяльності, художньоестетичного самовираження особистості

СК-7. Здатність інтегрувати знання й розв'язувати складні задачі, проводити дослідження та /або інноваційну діяльність з метою розвитку нових знань та процедур у сфері початкової освіти

Програмні результати навчання:

ПРН-01 Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності, уміння/навички розв'язання проблем початкової освіти, необхідні для проведення досліджень та /або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур

ПРН-06 Об'єктивно оцінювати результати діяльності учнів та колективів у сфері початкової освіти, проводити педагогічну експертизу, здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності.

Конкретизовані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни *«Технології навчання технологічної та мистецької освітніх галузей у початковій школі»* студент-магістрант повинен:

ЗНАТИ:

- ключові поняття курсу;
- основні нормативні документи для забезпечення освітнього процесу з трудового навчання та образотворчого мистецтва в початковій школі та закладі вищої освіти;
- зміст основних положень Державного стандарту та програм освітніх галузей «Технології» та «Мистецтво» в початковій школі.
- теоретичні та методичні аспекти проведення уроків трудового навчання та образотворчого мистецтва відповідно до нових тенденцій реформування освітніх галузей «Технології» та «Мистецтво» з використанням активних, інтерактивних технологій навчання, інформаційних засобів;
- особливості організації та методики контролю навчально-пізнавальної діяльності учнів на уроках образотворчого мистецтва та трудового навчання, керівництва їхньою науково-пошуковою роботою;

УМІТИ:

- складати плани-конспекти та проводити уроки трудового навчання та образотворчого мистецтва відповідно до нових тенденцій реформування освітніх галузей «Мистецтво» та «Технології» в початковій школі;
- охарактеризувати шляхи забезпечення освітньої, розвиваючої і виховної функції технологічної, мистецької і професійної підготовки школярів;
- визначати зміст роботи вчителя з організації, проектування і матеріального забезпечення уроків образотворчого мистецтва та трудового навчання, й художньо-естетичної діяльності;
- організовувати навчальну та проектно-технологічну діяльність молодших школярів;
- розробляти необхідну навчальну та методичну документацію для вчителя образотворчого мистецтва та трудового навчання;
- синтетично сприймати різні види мистецтва;
- самостійно аналізувати, оцінювати та інтерпретувати мистецькі твори різних видів, жанрів і стилів, як вітчизняних, так і зарубіжних митців, використовуючи відповідну термінологію;
- вільно аргументувати особистісно-ціннісне ставлення до хореографічного, театрального та екранних видів мистецтва;
- самостійно знаходити джерела інформації й використовувати одержані відомості відповідно до теми, мети та завдань власної пізнавально-творчої та технологічно-мистецької діяльності;
- брати участь в обговоренні мистецьких телепередач, кінофільмів та анімаційних фільмів для дітей;

- визначати програму особистої, професійної технологічно-мистецької підготовки студента.

**Опис навчальної дисципліни
Загальна інформація**

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1м	1	3	90	16	-	14	-	60	-	Іспит
Заочна	1м	1	3	90	8	-	-	-	82	-	Іспит

СТРУКТУРА ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	сем	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ВИВЧЕННЯ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ «ТЕХНОЛОГІЇ» та «МИСТЕЦТВО» В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ													
Тема 1. Теоретико-методологічні засади побудови освітніх галузей «Технології» та «Мистецтво» в сучасній початковій школі	12	2		2		8	1						8
Тема2. Організаційно-методичні підходи до уроків мистецтва та трудового навчання в сучасній початковій школі за новою програмою	12	2		2		8	1						8
Тема3. Інноваційні методи, засоби та форми вивчення технологічної	12	2		2		8	1						8

та мистецької освітніх галузей у змісті професійної підготовки майбутніх вчителів початкової школи												
Тема4. Технологія оцінювання результатів технологічної та мистецької освіти	12	2		2		8	1					8
Тема5. Предметно-інтегративний підхід до технологічної та мистецької освіти. Художньо-педагогічні технології на уроках мистецтва в сучасній початковій школі	12	2		2		8	1					8
Разом за змістовим модулем 1	60	10		10		40	5					40
<i>Змістовий модуль 2. ВИВЧЕННЯ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ «МИСТЕЦТВО» та «ТЕХНОЛОГІЙ» В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ ЗАСОБАМИ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНІК</i>												
Тема6. Ознайомлення та особливості вивчення традиційних та інноваційних художніх технік в сучасній початковій школі	8	1		1		5						7
Тема 7. Методика вивчення елементів нетрадиційних технік ручної праці та малювання в 1-2 класах сучасної початкової школи	7	1		1		5	1					7
Тема 8. Формування в учнів 3-4 класів умінь працювати з нетрадиційними техніками на уроках образотворчого мистецтва та трудового навчання	9	2		1		5	1					14
Тема 9 Педагогічна підтримка молодшого школяра засобами арт-терапії	9	2		1		5	1					14
Разом за змістовим модулем 2	30	6		4		20	3					42
ІНДЗ				-		-	-		-	-	-	-
Усього годин	90	16		14		60	8					82

Тематика лекційних занять з переліком питань

№ п/п	Назва теми з основними питаннями
<i>Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ВИВЧЕННЯ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ «ТЕХНОЛОГІЇ» та «МИСТЕЦТВО» В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ</i>	
1.	<p align="center"><i>Тема 1. Теоретико-методологічні засади побудови освітніх галузей «Технології» та «Мистецтво» в сучасній початковій школі</i></p> <p>1. Освітні галузі «Технології» та «Мистецтво» в системі початкового навчання.</p> <p>2. Аналіз розділу чинної програми та підручників, які реалізують зміст освітніх галузей «Технології» та «Мистецтво» в початковій школі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - характеристика освітньої галузі «Мистецтво» в початковій школі та специфіка мистецтвознавчого змісту в програмах; - характеристика освітньої галузі «Технології» в початковій школі та специфіка технологічного змісту в програмах; - зміст та завдання освітніх галузей; - змістові лінії освітніх галузей; - аналіз підручників, що реалізують предмети «Мистецтво» та «Трудове навчання»
2.	<p align="center"><i>Тема 2. Організаційно-методичні підходи до уроків мистецтва та трудового навчання в сучасній початковій школі за новою програмою</i></p> <p>1. Нетрадиційні підходи до викладання уроків образотворчого мистецтва та трудового навчання.</p> <p>2. Реалізація принципів викладання на уроках образотворчого мистецтва та трудового навчання.</p> <p>3. Особливості проведення уроків трудового навчання та образотворчого мистецтва за новою програмою.</p> <p>4. Аналіз орієнтовного календарного планування уроків образотворчого мистецтва та трудового навчання, згідно нової програми.</p>
3.	<p align="center"><i>Тема 3. Інноваційні методи, засоби та форми вивчення технологічної та мистецької освітніх галузей у змісті професійної підготовки майбутніх вчителів початкової школи</i></p> <p>1. Методичні засади викладання трудового навчання та образотворчого мистецтва в початковій школі (методи, форми організації навчального процесу, та види занять з методик викладання).</p> <p>2. Педагогічні умови опанування образотворчим мистецтвом молодшими школярами в сучасній початковій школі та способи активізації образотворчості в 1-4-х класах.</p>
4.	<p align="center"><i>Тема 4. Технологія оцінювання результатів технологічної та мистецької освіти</i></p> <p>1. Особливості оцінювання навчальних досягнень молодших школярів на уроках образотворчого мистецтва</p> <p>2. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з образотворчого мистецтва та трудового навчання (за новою програмою)</p> <p>3. Інноваційні підходи до оцінювання навчальних досягнень молодших школярів. Специфіка використання технології портфоліо на уроках образотворчого мистецтва та трудового навчання.</p>
5.	<p align="center"><i>Тема 5. Предметно-інтегративний підхід до технологічної та мистецької освіти. Художньо-педагогічні технології на уроках мистецтва в сучасній початковій школі</i></p> <p>1. Особливості педагогічних технологій та їх реалізація в освітніх галузях «Мистецтво» та «Технології» в початковій школі</p> <p>2. Сутність та зміст предметно-інтегративного підходу до технологічної та</p>

	<p>мистецької освіти</p> <p>3. Специфіка художньо-педагогічних технологій на уроках мистецтва та трудового навчання в сучасній початковій школі.</p>
<p>Змістовий модуль 2. ВИВЧЕННЯ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ «МИСТЕЦТВО» та «ТЕХНОЛОГІЙ» В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ ЗАСОБАМИ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНІК</p>	
6.	<p style="text-align: center;">Тема 6. Ознайомлення та особливості вивчення традиційних та інноваційних художніх технік в сучасній початковій школі</p> <p>1. Сутність поняття техніка в образотворчій діяльності</p> <p>2. Традиційні техніки малювання як засіб навчання образотворчого мистецтва в сучасній початковій школі. Класифікація традиційних художніх технік образотворчого мистецтва.</p> <p>3. Особливості використання нетрадиційних технік малювання на уроках образотворчого мистецтва за новою програмою.</p> <p>4. Класифікація нетрадиційних матеріалів для організації та проведення занять з образотворчого мистецтва та трудового навчання.</p>
7.	<p style="text-align: center;">Тема 7. Методика вивчення елементів нетрадиційних технік ручної праці та малювання в 1-2 класах сучасної початкової школи</p> <p>1. Особливості вивчення нетрадиційних технік малювання в 1 класі (Кляксографія; Техніка набризку; Малювання долонькою, пальчиками та кулачком; Монотипія та ін.)</p> <p>2. Специфіка вивчення нетрадиційних технік малювання в 2 класі за новою програмою (Плямографія; Гратографія; Акватипія; Штампування; Відбитки мильних пузирів; Ниткографія та ін.)</p> <p>3. Інноваційні техніки ручної обробки матеріалів на уроках трудового навчання в 1-2 класі.</p>
8.	<p style="text-align: center;">Тема 8. Формування в учнів 3-4 класів умінь працювати з нетрадиційними техніками на уроках образотворчого мистецтва та трудового навчання</p> <p>1. Методичні підходи до вивчення нетрадиційних технік малювання в 3 класі: акварель «по мокрому», гризайль, монотипія з графічним доопрацюванням, інші графічні, живописні та змішані техніки.</p> <p>2. Специфіка вивчення нетрадиційних технік малювання в 4 класі за новою програмою:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Петриківський розпис; - Естамп; - Колаж. <p>3. Особливості вивчення інноваційних технік ручної обробки матеріалів в 3-4 класі на уроках трудового навчання.</p>
9.	<p style="text-align: center;">Тема 9 Педагогічна підтримка молодшого школяра засобами арт-терапії</p> <p>1. Сутність арт-терапії як педагогічного методу підтримки учня початкової школи.</p> <p>2. Функції арт-терапії у розвитку дитини молодшого шкільного віку.</p> <p>3. Формуванню соціально-емоційних компетентностей молодших школярів засобами арт-терапії.</p> <p>4. Основні різновиди арт-терапевтичних технік які застосовуються в освітньому процесі початкової школи.</p> <p>5. Відмінність між арт-терапією та художньою діяльністю на уроках мистецтва.</p> <p>6. Інтеграція арт-терапевтичних методів в освітній процес при вивченні освітніх галузей «Технології» та «Мистецтво» в початковій школі.</p>

Тематика семінарських занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
<i>Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ВИВЧЕННЯ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ «ТЕХНОЛОГІЇ» та «МИСТЕЦТВО» В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ</i>	
1.	<p align="center"><i>Теоретико-методологічні засади побудови освітніх галузей «Технології» та «Мистецтво» в сучасній початковій школі</i></p> <p>1. Освітня галузь «Технології» та «Мистецтво» в системі початкового навчання.</p> <p>2. Аналіз розділу чинної програми та підручників, які реалізують зміст освітніх галузей «Технології» та «Мистецтво» в початковій школі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - характеристика освітніх галузей «Технології» та «Мистецтво» в початковій школі; специфіка технологічного та мистецтвознавчого змісту в програмах; - зміст та завдання освітніх галузей; - змістові лінії освітніх галузей; - аналіз підручників, що реалізують предмет «Трудове навчання» та «Мистецтво» <p>3. Міжпредметні та внутріпредметні зв'язки при викладанні трудового навчання та образотворчого мистецтва в початковій школі.</p>
2.	<p align="center"><i>Організаційно-методичні підходи до уроків мистецтва та трудового навчання в сучасній початковій школі за новою програмою</i></p> <p>1. Мета та завдання освітніх галузей «Технології» та «Мистецтво в початковій школі»</p> <p>2. Формування ключових компетентностей молодших школярів</p> <p>3. Структура навчальної програми початкового курсу образотворчого мистецтва та трудового навчання. Характеристика змісту навчання.</p> <p>4. Інноваційні підходи до викладання уроків образотворчого мистецтва та трудового навчання. Реалізація принципів викладання на уроках образотворчого мистецтва та трудового навчання.</p> <p>5. Аналіз орієнтовного календарного планування уроків образотворчого мистецтва та трудового навчання, згідно нової програми</p>
3.	<p align="center"><i>Інноваційні методи, засоби та форми вивчення технологічної та мистецької освітніх галузей у змісті професійної підготовки майбутніх вчителів початкової школи</i></p> <p>1. Методи, форми та види занять для організації навчального процесу з методики викладання образотворчого мистецтва та трудового навчання</p> <p>2. Педагогічні умови опанування образотворчим мистецтвом молодшими школярами в сучасній початковій школі. Етапи (стадії) образотворчості.</p> <p>3. Програмно-методичне забезпечення – педагогічна умова здійснення художньої освіти та естетичного виховання дітей молодшою шкільного віку.</p> <p>4. Способи активізації технологічності та образотворчості в 1-4-х класах</p>
4.	<p align="center"><i>Технологія оцінювання результатів технологічної та мистецької освіти</i></p> <p>1. Оцінювання навчальних досягнень учнів з трудового навчання та образотворчого мистецтва на засадах компетентнісного підходу</p> <p>2. Особливості обліку навчальних досягнень учнів у поточному контролі</p> <p>3. Вимоги до оцінювання знань учнів з образотворчого мистецтва та трудового навчання в сучасній початковій школі</p>
5.	<p align="center"><i>Предметно-інтегративний підхід до технологічної та мистецької освіти. Художньо-педагогічні технології на уроках мистецтва в сучасній початковій школі</i></p> <p>1. Особливості педагогічних технологій та їх реалізація в освітніх галузях «Технології» та «Мистецтво» в початковій школі</p> <p>2. Сутність та зміст предметно-інтегративного підходу до технологічної та</p>

	<p>мистецької освіти.</p> <p>3. Специфіка художньо-педагогічних технологій на уроках мистецтва та трудового навчання в сучасній початковій школі</p>
<p><i>Змістовий модуль 2 ВИВЧЕННЯ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ «МИСТЕЦТВО» та «ТЕХНОЛОГІЙ» В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ ЗАСОБАМИ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНІК</i></p>	
6.	<p><i>Ознайомлення та особливості вивчення традиційних та інноваційних художніх технік в сучасній початковій школі</i></p> <p>1. Сутність поняття техніка в образотворчої діяльності</p> <p>2. Традиційні техніки малювання як засіб навчання образотворчого мистецтва в сучасній початковій школі. Класифікація традиційних художніх технік образотворчого мистецтва.</p> <p>3. Особливості використання нетрадиційних технік малювання на уроках образотворчого мистецтва за новою програмою.</p> <p>4. Класифікація нетрадиційних матеріалів для організації та проведення занять з образотворчого мистецтва та трудового навчання</p>
7.	<p><i>Методика вивчення елементів нетрадиційних технік ручної праці та малювання в 1-2 класах сучасної початкової школи</i></p> <p>1. Особливості вивчення нетрадиційних технік малювання в 1 класі: Кляксографія; Техніка набризку; Малювання долонькою, пальчиками та кулачком; Монотипія.</p> <p>2. Специфіка вивчення нетрадиційних технік малювання в 2 класі за новою програмою:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Прямографія; - Гратографія; - Акватипія; - Штampuвання; - Відбитки мильних пузирів - Ниткографія; <p>3. Інноваційні техніки ручної обробки матеріалів на уроках трудового навчання в 1-2 класі</p>
8.	<p><i>Формування в учнів 3-4 класів умінь працювати з нетрадиційними техніками на уроках образотворчого мистецтва та трудового навчання</i></p> <p>1. Методичні підходи до вивчення нетрадиційних технік малювання в 3 класі: акварель «по мокрому», гризайль, монотипія з графічним доопрацюванням, інші графічні, живописні та змішані техніки.</p> <p>2. Специфіка вивчення нетрадиційних технік малювання в 4 класі за новою програмою:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Петриківський розпис; - Естамп; - Колаж. <p>3. Особливості вивчення інноваційних технік ручної обробки матеріалів в 3-4 класі на уроках трудового навчання</p>
9.	<p><i>Педагогічна підтримка молодшого школяра засобами арт-терапії</i></p> <p>1. Арт – технологія як оздоровчий засіб, вид психотерапії заснований на мистецтві та творчості.</p> <p>2. Різновиди терапії мистецтвом.</p> <p>3. Особливості застосування арт-терапевтичних технік на уроках мистецької та технологічної освітніх галузей в початковій школі.</p>

Індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ)

№	Завдання до тем
<i>Підготовка та захист рефератів та проектів на теми (на вибір студента):</i>	
1.	<ol style="list-style-type: none"> Використання інтерактивних технологій на уроках образотворчого мистецтва та трудового навчання. Як покращити викладання образотворчого мистецтва та трудового навчання в школі?
2.	<ol style="list-style-type: none"> До питання про використання дидактичних засобів навчання на уроках образотворчого мистецтва. Формування інформаційної культури вчителя і учня – пріоритетне завдання сучасної освітньої діяльності.
3.	<ol style="list-style-type: none"> Дизайносвіта: історія та сучасність. Фактори, що впливають на результативність навчального процесу, їх врахування під час навчання образотворчого мистецтва та трудового навчання.
4.	<ol style="list-style-type: none"> Прийоми інтенсифікації навчання образотворчого мистецтва. Проблемний підхід до вивчення освітніх галузей «Технології» та «Мистецтво» в початковій школі
5.	<ol style="list-style-type: none"> Ділова гра як метод активного навчання на уроках мистецтва та трудового навчання. Красназавчі аспекти викладання освітньої галузі “Мистецтво” в початковій школі.
6.	<ol style="list-style-type: none"> Комп’ютерне моделювання технологічних карт з трудового навчання. Шляхи формування творчої особистості учня в процесі вивчення освітньої галузі “Мистецтво” в початковій школі.
7.	<ol style="list-style-type: none"> Можливості використання програмного забезпечення на уроках образотворчого мистецтва та трудового навчання. Проектування як метод пізнання в освітніх галузях «Технології» та «Мистецтво» в початковій школі.
8.	<ol style="list-style-type: none"> Формування в учнів системи творчо інтелектуальних знань та умінь на основі проектної технології на уроках образотворчого мистецтва та трудового навчання. Формування художньо-технологічних компетентностей засобами проектної технології. Розвиток креативних якостей, як засіб успішної особистості школяра на уроках образотворчого мистецтва
9.	<ol style="list-style-type: none"> Розвиток творчих здібностей учнів на уроках образотворчого мистецтва та трудового навчання. Інноваційні методики професійного самовизначення особистості учня на уроках образотворчого мистецтва. Проектна діяльність як метод дослідження та вивчення скарбів культури, історії, традицій українського народу.

Завдання для самостійної роботи студентів

№ п/п	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	К-сть год
<i>Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ВИВЧЕННЯ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ «ТЕХНОЛОГІЇ» та «МИСТЕЦТВО» В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ</i>			
<i>Тема 1.</i>	Теоретико-методологічні засади побудови освітніх галузей «Технології» та	<ol style="list-style-type: none"> Охарактеризувати особливості методики навчання образотворчого мистецтва та трудового навчання як науки та навчальних дисциплін. Обґрунтувати мету і завдання курсу методики навчання образотворчого мистецтва та 	8

	«Мистецтво» в сучасній початковій школі	трудового навчання.	
Тема 2.	Організаційно-методичні підходи до уроків мистецтва та трудового навчання в сучасній початковій школі за новою програмою	<p>1. Проаналізувати зміст навчальної програми "Мистецтво" та «Технології». Визначити, у яких класах при вивченні яких тем за якої кількості навчальних годин формуються життєві та предметні компетентності та реалізуються основні змістові лінії програми.</p> <p>2. Заповнити спільну презентацію: «Види образотворчої діяльності учнів початкових класів».</p> <p>3. Написати есе на тему: «Дидактичні принципи на уроках образотворчого мистецтва (або трудового навчання)»</p> <p>4. Складіть схему – опори на тему: «Принципи образотворчого мистецтва»</p> <p>5. Написати реферати на тему: «Використання принципів та методів викладання на уроках трудового навчання» «Образотворче мистецтво як джерело професійної творчості педагога».</p> <p>6. Проаналізувати статтю: Чен Н.В. Образотворче мистецтво. 1-7 класи [Текст]: метод посіб. - Х.: Вид. група «Основа», 2012. - 48с.</p> <p>7. Скласти кросворд до теми: «Загальні організаційно-методичні підходи до уроків мистецтва в сучасній початковій школі за новою програмою».</p>	8
Тема 3.	Інноваційні методи, засоби та форми вивчення технологічної та мистецької освітніх галузей у змісті професійної підготовки майбутніх вчителів початкової школи	<p>1. Складіть план – конспект уроку ознайомлення учнів з мистецькими творами (тема, клас за вибором).</p> <p>2. Напишіть алгоритм аналізу картини українського художника за вибором студента. Створіть презентацію на тему: «Кольори в дитячих малюнках».</p> <p>3. На основі завдань уроків образотворчого мистецтва складіть рекламу.</p> <p>4. Складіть план уроку сприймання та оцінювання явищ мистецтва та дійсності.</p> <p>5. Охарактеризуйте види занять МВОМ.</p> <p>6. Напишіть реферат на тему: «Особливості методичної підготовки вчителя до уроків трудового навчання»</p>	8
Тема 4.	Технологія оцінювання результатів технологічної та мистецької освіти	<p>1. Скласти структурну схему до теми «Технологія оцінювання результатів технологічної та мистецької освіти»</p> <p>2. Написати словник термінів до теми «Технологія оцінювання результатів мистецької та технологічної освіти»</p> <p>3. Складіть таблицю «Функції оцінювання навчальних досягнень молодших школярів з ОМ.</p> <p>4. Здійсніть порівняльну характеристику</p>	8

		<p>оцінювання за новим і старим Державним стандартом початкової освіти.</p> <p>5. Здійснить оцінювання дитячого твору ОМ.</p> <p>6. Намалюйте схему-опору щодо критеріїв оцінювання учнів з ОМ</p> <p>7. Складіть структуру портфоліо учня</p> <p>8. Складіть структуру портфоліо вчителя</p> <p>9. Складіть презентацію до теми «Технологія оцінювання результатів технологічної та мистецької освіти»</p> <p>Напишіть есе на тему: «Оцінювання творчих робіт учнів: за і проти»</p>	
Тема 5	<p>Предметно-інтегративний підхід до технологічної та мистецької освіти. Художньо-педагогічні технології на уроках мистецтва в сучасній початковій школі</p>	<p>1. Написати реферат на тему: «Особливості педагогічних технологій та їх реалізація в освітніх галузях «Технології» та «Мистецтво» в початковій школі.</p> <p>2. Скласти схему-опору до теми: «Предметно-інтегративний підхід до технологічної та мистецької освіти».</p> <p>3. Написати анотацію на тему: «Сучасні технології організації образотворчої діяльності».</p> <p>4. Написати реферат на тему: «Специфіка художньо-педагогічної технології на уроках мистецтва та трудового навчання в початковій школі».</p> <p>5. Розробіть кросворд до теми: «Художньо-педагогічні технології на уроках мистецтва в сучасній початковій школі».</p> <p>6. Прорецензуйте статтю Л.М. Козачкової «Використання комп'ютерних технологій на уроках мистецьких дисциплін».</p> <p>7. Напишіть есе на тему: «Інтегративний підхід до навчання мистецтву».</p> <p>8. Проаналізувати статтю: «Використання тренінгових технологій на уроках образотворчого мистецтва та трудового навчання».</p> <p>Напишіть реферат на тему: «Педагогічний підхід до уроків образотворчого мистецтва».</p> <p>«Інноваційний підхід до уроків трудового навчання».</p>	8
Змістовий модуль 2. ВИВЧЕННЯ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ «МИСТЕЦТВО» та «ТЕХНОЛОГІЙ» В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ ЗАСОБАМИ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНІК			
Тема 6.	<p>Ознайомлення та особливості вивчення традиційних та інноваційних художніх технік в сучасній початковій школі</p>	<p>1. Підготуйте рецензію на статтю Костенко Поліни «Нетрадиційна техніка малювання як засіб розвитку дитячої образотворчої діяльності».</p> <p>2. Напишіть доповідь на тему: «Традиційні художні техніки – як ефективний засіб розвитку творчих здібностей молодших школярів».</p> <p>3. Складіть пам'ятку майбутньому художнику.</p>	5

		<p>4. Складіть план – конспект уроку образотворчого мистецтва на тему: «Ознайомлення з художнім прийомом в живописі «пуантилізмом». Малювання рибки».</p> <p>5. Напишіть доповідь на тему: «Інноваційні художні техніки – як засіб розвитку художньо – образного мислення молодшого школяра».</p> <p>6. Складіть ребуси «Нетрадиційні техніки малювання» (зразки подані в додатках).</p> <p>7. Створіть презентацію на тему: «Нетрадиційні техніки малювання на уроках в початковій школі».</p> <p>Запропонуйте власну рекламу на тему: «Традиційні техніки малювання» або «Нетрадиційні техніки ручної обробки матеріалів»</p>	
Тема 7.	<p>Методика вивчення елементів нетрадиційних технік ручної праці та малювання в 1-2 класах сучасної початкової школи</p>	<p>1. Створити кросворд для учнів 2 класу з теми «Нетрадиційні техніки малювання в початковій школі»</p> <p>2. Розробка плану-конспекту уроку трудового навчання / мистецтва з теми «Ознайомлення з нетрадиційними техніками» (техніка та клас за вибором студента).</p> <p>3. Підготувати завдання зі створення учнями малюнка у графічному редакторі Tux Paint. Розробити інструкційну карту для пояснення послідовності виконання завдання. Надіслати викладачу інструкційну карту електронною поштою листом з темою Tux Paint.</p>	5
Тема 8.	<p>Формування в учнів 3-4 класів умінь працювати з нетрадиційними техніками на уроках образотворчого мистецтва та трудового навчання</p>	<p>1.Розробити план-конспект уроку образотворчого мистецтва (або трудового навчання) для учнів 3-го класу початкової школи.</p> <p>2.Розробити план-конспект уроку мистецтва (або трудового навчання) для учнів 4-го класу початкової школи з використанням нетрадиційних художніх технік.</p>	5
Тема 9.	<p>Педагогічна підтримка молодшого школяра засобами арт-терапії</p>	<p>1. Доберіть вправи з арт-терапії для відновлення ресурсу молодшого школяра на уроках мистецької та технологічної освітньої галузі в початковій школі.</p> <p>2. Запропонуйте план конспект уроку (образотворчого мистецтва чи трудового навчання) з використанням атр-терапевтичних методів надання педагогічної підтримки молодшим школярам (тема, клас за вибором студента).</p> <p>3. Підберіть відеоряд різних видів арт-терапії, які можуть слугувати допомогою для вчителі на уроках мистецької та технологічної освітньої галузі в початковій школі.</p> <p>4. Розробіть методичні рекомендації для використання практичних завдань і вправ з арт-</p>	5

		терапії, які будуть корисні на уроках образотворчого мистецтва в початковій школі.	
	<i>Всього</i>		60 год.

Методи навчання

У процесі вивчення дисципліни «Технологія вивчення технологічної та мистецької освітньої галузі в початковій школі» застосовуються сучасні педагогічні методи, що забезпечують інтеграцію технологічної й мистецької освіти:

- ✓ методи інтегрованого навчання (об'єднання завдань з технологій і мистецтва в єдині освітні проекти — наприклад, створення художнього виробу з елементами декоративно-ужиткового мистецтва);
- ✓ методи креативно-пошукової діяльності (залучення учнів до пошуку нестандартних рішень у процесі виконання творчих і технологічних завдань, розвиток креативності);
- ✓ методи проектно-конструкторської діяльності (розробка й реалізація проектів, що поєднують технологічний процес та мистецьку інтерпретацію — наприклад, створення макета, дизайн-об'єкта чи виставкової роботи);
- ✓ методи візуалізації знань (використання схем, ескізів, інфографіки, відео та цифрових ресурсів для пояснення процесів, матеріалів і технік у мистецтві та технологіях);
- ✓ методи культурно-ціннісного занурення (знайомство з традиційними та сучасними художньо-ужитковими техніками, аналіз зразків народного і сучасного мистецтва як джерела для педагогічних рішень);
- ✓ методи колективної творчої співпраці (організація групової роботи учнів над спільними мистецько-технологічними виробами, що сприяє розвитку комунікативних та організаційних умінь);
- ✓ методи рефлексивного аналізу (аналіз власних і групових результатів діяльності, оцінювання естетичної якості, функціональності та педагогічної доцільності створених продуктів);
- ✓ методи цифрової творчості (використання графічних редакторів, онлайн-галерей та платформ для 3D-модельовання з метою розвитку цифрових мистецько-технологічних компетентностей).

Система контролю та оцінювання

Система контролю та оцінювання результатів навчання студентів ґрунтується на принципах об'єктивності, системності, прозорості й орієнтації на компетентнісний підхід. Контроль здійснюється у формі поточного, модульного та підсумкового оцінювання, спрямованого на перевірку рівня сформованості теоретичних знань, практичних умінь і професійних компетентностей майбутнього вчителя початкової школи.

Методи контролю

- усне опитування** (індивідуальне та фронтальне для перевірки розуміння ключових понять і термінів);
  - тестування** (закриті та відкриті тести, завдання на відповідність, вибір правильної відповіді, логічне встановлення послідовності);
  - аналіз та рецензування студентських робіт** (есе, міні-дослідження, арт-проекти, конструкторські завдання);
  - спостереження за виконанням практичних завдань** (оцінка процесу створення творчого чи технологічного продукту);
  - портфоліо** (накопичення результатів творчої, проектної та дослідницької діяльності студента протягом курсу);
  - самооцінювання та взаємооцінювання** (рефлексія студентів щодо власних досягнень та роботи колег).
- Форми контролю

поточний контроль (виконання індивідуальних і групових завдань, участь у дискусіях, міні-презентаціях, творчих вправах);

модульний контроль (контрольні роботи, колективні й індивідуальні проєкти, тестові завдання з теоретичного матеріалу);

підсумковий контроль (залік/іспит у формі комплексного завдання: виконання індивідуального чи групового мистецько-технологічного проєкту з презентацією результатів та захистом);

самостійна робота (аналіз літератури, підготовка творчих завдань, оформлення рефлексивного щоденника).

Критерії оцінювання

Поточний контроль:

- ✓ повнота та правильність відповідей на теоретичні питання;
- ✓ активність та аргументованість участі в дискусіях;
- ✓ якість виконання практичних і творчих завдань (точність, креативність, естетичність, відповідність інструкціям);
- ✓ своєчасність виконання завдань;
- ✓ уміння застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Підсумковий контроль:

- ✓ рівень засвоєння навчального матеріалу (знання основних понять, категорій, методів та прийомів навчання технологічної та мистецької галузі);
- ✓ здатність інтегрувати знання з педагогіки, психології та методики мистецько-технологічної освіти;
- ✓ якість та оригінальність підсумкового проєкту (інноваційність, педагогічна доцільність, відповідність завданню, естетичність);
- ✓ презентаційні навички (структурованість, аргументованість, культура мовлення, візуальне оформлення результатів);
- ✓ здатність до самоаналізу та рефлексії щодо виконаної роботи.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне тестування та самостійна робота										Іспит	
Змістовий модуль 1.					Змістовий модуль 2.						Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	9		40	100
6	6	6	6	6	10	10	5	5			

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Зараховано	A (90-100)	відмінно
Зараховано	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Зараховано	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Не зараховано	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Розкрийте сутність інноваційного підходу до освітніх галузей «Мистецтво», «Технології»
2. Розкрийте напрями інноваційної діяльності вчителів
3. Проаналізуйте програмно-методичне забезпечення викладання курсів «Образотворче мистецтво», «Трудове навчання»
4. Здійсніть ретроспективний аналіз інноваційних методів навчання
5. Обґрунтуйте інтерактивні методи як чинник підвищення ефективності навчання
6. Проектно-технологічна діяльність учнів в процесі трудового навчання
7. Обґрунтуйте інформаційні технології як чинник підвищення якості освіти
8. Охарактеризуйте основні види мультимедійних технологій, їх характеристика
9. Проаналізуйте вимоги до організації робочих місць при роботі з персональним комп'ютером
10. Вимоги щодо допустимих значень неіонізуючого електромагнітного випромінювання при роботі з персональним комп'ютером
11. Охарактеризуйте історію становлення дизайну
12. Проаналізуйте теоретичні засади довузівської дизайнерської освіти. Зв'язок дизайну із шкільними дисциплінами
13. Охарактеризуйте декоративно-ужиткове мистецтво та дизайн на уроках образотворчого мистецтва і трудового навчання як засіб творчого розвитку учнів
14. Охарактеризуйте види дизайну
15. Продемонструйте зразки практичних вправ оформлення дизайну виробів.
16. Охарактеризуйте етапи створення та запровадження нововведень
17. Охарактеризуйте сутність технологічного підходу при викладанні освітніх галузей «Мистецтво», «Технології»
18. Охарактеризуйте особисто орієнтований підхід у трудовому та художньо-естетичному розвитку молодших школярів.
19. Визначте та проаналізуйте етапи художнього конструювання.
20. Здійсніть ретроспективний аналіз інноваційних методів навчання.
21. Проаналізуйте методи проектної та конструкторської діяльності
22. Проаналізуйте особливості використання методу проектів в навчальній діяльності школярів.
23. Проаналізуйте особливості впровадження технології формування творчої особистості.
24. Проаналізуйте особливості впровадження технології колективного творчого виховання.
25. Проаналізуйте особливості впровадження технології «Створення ситуації успіху».
26. Проаналізуйте особливості інтерактивних методів на уроках трудового навчання та образотворчого мистецтва.
27. Охарактеризуйте особливості використання технології проблемного навчання в конструкторсько-художній діяльності учнів.
28. Проаналізуйте умови оптимального розвитку творчих здібностей дитини.
29. Проаналізуйте вимоги до освітлення при роботі з персональним комп'ютером
30. Проаналізуйте вимоги до електробезпеки при роботі з персональним комп'ютером
31. Проаналізуйте вимоги до безпеки праці під час роботи з персональним комп'ютером
32. Проаналізуйте методичні рекомендації щодо створення презентацій навчального призначення засобами PowerPoint
33. Проаналізуйте особливості застосування інформаційних технологій на уроках образотворчого мистецтва і трудового навчання.
34. Охарактеризуйте методику впровадження мультимедійних технологій в навчальний процес
35. Охарактеризуйте Power Point як засіб проведення уроків з трудового навчання

36. Охарактеризуйте нетрадиційні техніки образотворчого мистецтва
37. Проаналізуйте особливості використання нетрадиційних матеріалів у трудовому навчанні
38. Охарактеризуйте методику використання методу проектів в навчальній діяльності школярів.

Зарахування результатів неформальної освіти

У межах вивчення дисципліни «Технологія вивчення технологічної та мистецької освітньої галузі в початковій школі» результати навчання, здобуті студентами у процесі неформальної освіти, можуть бути зараховані як складова поточного чи підсумкового оцінювання.

До неформальної освіти можуть бути зараховані:

- ✓ участь у сертифікованих онлайн-курсах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах, що стосуються методики навчання технологічної та мистецької освітньої галузей;
- ✓ підвищення кваліфікації у сфері художньо-творчого розвитку учнів, впровадження арт-терапевтичних технологій, цифрових інструментів для мистецької освіти, технологій інтегрованого навчання;
- ✓ участь у професійних освітніх спільнотах (EdCamp, воркшопи, форуми для вчителів мистецьких і технологічних дисциплін, міжнародні мистецько-освітні проекти);
- ✓ сертифіковані програми, спрямовані на розвиток компетентностей у сфері дизайну, декоративно-ужиткового мистецтва, інноваційних художніх практик.

Механізм зарахування

Подання підтверджувальних документів – студент надає сертифікат, довідку або свідоцтво, де вказано тему, обсяг годин та організатора.

Відповідність тематиці дисципліни – результати мають бути безпосередньо пов'язані з методикою викладання технологічної та мистецької освітніх галузей, інноваційними освітніми практиками, психолого-педагогічними аспектами творчого розвитку учнів.

Оцінювання й зарахування – викладач здійснює експертну оцінку документа та ухвалює рішення щодо перезарахування результатів як:

- виконаного індивідуального завдання;
- частини самостійної роботи;
- частини поточного контролю.

Принципи зарахування

Прозорість і відкритість – чіткі критерії відповідності результатів неформальної освіти змісту дисципліни.

Унікальність – один сертифікат/курс може бути зарахований лише в рамках однієї дисципліни.

Орієнтація на компетентності – зараховуються лише ті результати, що сприяють формуванню заявлених у програмі компетентностей і програмних результатів навчання (наприклад, СК-4, СК-6, ПР-01, ПР-09).

Приклади зарахування

Сертифікат онлайн-курсу з методики викладання інтегрованого курсу «Мистецтво» – зарахування як виконання індивідуального завдання з теми «Методика реалізації мистецької освітньої галузі».

Участь у тренінгу з використання арт-терапії у початковій школі – зарахування як частина поточного контролю з теми «Педагогічна підтримка молодшого школяра засобами арт-терапії».

Рекомендована література

Базова (Основна):

1. Гільберг Т. Г. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: технологічна освіта у початковій школі»: для пед. працівників / Тетяна Гільберг [та ін.]. Київ : Генеза, 2021. 160 с.

2. Гордієнко Т. В. Сучасні підходи до навчання технологічної та мистецької освітньої галузі в початковій школі : навч.-метод. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2025. 178 с.
3. Гуманітаризація технологічної освітньої галузі: проблеми та їх розв'язання. (2024). *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*, 70, 269-279. <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2023-70-269-279>
4. Державний стандарт початкової загальної освіти від 21 лютого 2018 року № 87 URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogostandartu-pochatkovoyi-osviti>.
5. Красовська О. О. Образотворче мистецтво з методикою викладання у початковій школі : навч. посібник. Львів.: «Новий Світ2000», 2020. 292 с
6. Мистецтво: особливості викладання в початковій школі: навчально-методичний посібник / автор-уклад. В. П. Мартинова. Харків : Друкарня Мадрид, 2019. 111 с.
7. Паршук С. М. Образотворче мистецтво з методикою навчання: методичні рекомендації. 2020. 81 с.
8. Турчин Т. М. Методика навчання освітньої галузі «Мистецтво»: навч.- метод. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2021. 281 с.
9. Хомярчук А. Використання інноваційних педагогічних технологій на заняттях технологічної освітньої галузі НУШ *Методологічні та методичні проблеми викладання у сучасному освітньому процесі* : матеріали доповідей (статей, тез) учасників/учасниць ХІІ наук.- практи. інтернет-конф. (м. Луцьк, 29 листоп. 2022). Луцьк : КЗВО «Луцький педагогічний коледж» ВІППО. 2022. 394 с. С.131-135.

Допоміжна

10. Возняк І.І., Гордієнко Т.В. Використання методу проєктів у підготовці майбутніх учителів початкової школи під час вивчення курсу «Сучасні підходи до навчання технологічної та мистецької освітньої галузі в початковій школі». *Наукові записки. Серія Психолого-педагогічні науки* (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя) / За заг. ред. В. В. Бурназової. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. № 3. С.77-87.
11. Задорожна О., Карлінська Я., Товстоган В.С., Предик А., Овчаренко О.А. Гейміфікація освітнього процесу як складова ІКТ у розвитку креативності здобувачів освіти. *Наукові інновації та передові технології. (Серія «Педагогіка»): журнал*. 2025. № 8(48) 2025. С. 1914-1928. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-8\(48\)](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-8(48))
12. Кондель В. М. Компетентнісний підхід при викладанні дисципліни «інноваційні технології в галузі технологічної освіти». *Актуальні проблеми технологічної та професійної освіти* : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції / за ред. М. С. Курача, І. В.Цісарук. Кременець: ВЦ КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2023. 185 с.
13. Огієнко Д.П. Інноваційні підходи до вивчення галузі «Технології»: Лекційний курс. Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Початкова освіта». Чернігів: Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка, 2014. 116 с.
14. Предик А. Роль арт-терапії у розвитку та психосоціальному самопочутті дітей молодшого шкільного віку на уроках мистецтва / *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 2023, № 8-9 (132-133). Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка. С.194-202. https://pedscience.sspu.edu.ua/?page_id=5695
15. Предик А.А., Мідріган Д.М. Впровадження інтермедіальних технологій при вивченні мистецької освітньої галузі в початковій школі *Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Дошкільна і початкова освіта в євроінтеграційному та національному вимірах»*, 15 квітня 2025 р. (електронне видання). Суми: ФОП Цьома С.П., 2025. 257 с.
16. Предик А. Особливості використання інтермедіальних технологій при вивченні мистецької освітньої галузі в початковій школі. *Acta Paedagogica Volynienses*, (3), 2025. С.58–64. <https://doi.org/10.32782/apv/2025.3.9>
17. Предик А. Особливості взаємодії вчителя з батьками у розвитку арт-терапевтичних практик в Новій українській школі. *Acta Paedagogica Volynienses*, 2, 2025, С.106–112, doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2025.2.15>

18. Сучасні підходи до уроку образотворчого мистецтва [Текст] : [навч.-метод. посіб. для вчителів образотвор. мистецтва] / [Т. М. Артюшенко та ін. ; за заг. ред. Л. В. Серих]. – 2-ге вид. Суми : НІКО, 2015. – 110 с.

19. Типова освітня програма початкової освіти розроблена під керівництвом Р. Б. Шияна. URL: <https://nus.org.ua/news/opublikuvaly-typovi-osvitni-programy-dlya-1-2-klasiv-nush-dokumenty/>

20. Типова освітня програма розроблена під керівництвом О.Я. Савченко. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/>

21. Шевченко М.С., Гордієнко Т.В. Особливості предметно-перетворювальної діяльності молодших школярів на уроці «Дизайн і технології»: *Початкова освіта: історія, проблеми, перспективи*. Збірник матеріалів III-ї Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Ніжин, 27 жовтня 2022 року. Укладач: Т.В.Гордієнко. Ніжин: НДУ ім. М.Гоголя, 2022. с.124-126.

Інформаційні ресурси

1. Незалежний культурологічний часопис. <http://www.ji-magazine.lviv.ua/>
2. Пошукові системи з історії та культури. <http://www.mavica.ru/directory/ukr/3.html>
3. Національна бібліотека України ім. В. Вернадського. <http://www.nbuv.gov.ua/eb/ukr.html>
4. http://allref.com.ua/skachaty/Vikoristannya_innovaciiynih_tehnologiy_na_urokah_obrazotvorchogo_mistectva
5. <http://creativng.net/art/vyshivanie-na-rentgenovskix-snimkax-ot-metyukoks.html>
6. <https://cameralabs.org/4756-rentgenovskie-snimki-kak-iskusstvo-ot-are-vantrita-arie-van-triet>
7. <http://oblosvita.com/> Розвиток творчих здібностей учнів на уроках образотворчого мистецтва шляхом використання інформаційнокомунікаційних технологій.html
8. <http://osvita.ua/> Інтерактивні технології в особистісно-зорієнтованій освіті.
9. <http://studopedia.net/> Використання інтерактивних технологій на уроках образотворчого мистецтва.html

Політика щодо академічної доброчесності

Відвідування є важливим компонентом цього курсу з огляду на складність дисципліни. Під час очного навчального процесу – всі практичні мають бути оцінені, в разі дистанційного навчання – всі завдання мають бути здані студентом шляхом завантаження робіт у Google Classroom, Moodle ЧНУ. Повторне виконання завдання є можливим у разі наявності серйозних причин для невиконання завдання в перший раз (хвороба, підтверджена документально, відсутність технічних можливостей бути он-лайн або виконувати завдання, відсутність необхідного матеріалу). Виправлення низької оцінки можливе в разі виконання студентом додаткового завдання в межах теми, даного викладачем або перескладання. Всі завдання мають бути виконані.

Академічна доброчесність та плагіат

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivets_koho-natsionalnoho-universytetu.pdf ;

✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwb/polozhennia-chnu-pro-plahi-at-2023plusdodatku-31102023.pdf> .

Плагіат (запозичення авторського доробку третіх осіб без посилання на першоджерела) є неприпустимим, якщо йдеться про письмове завдання). Студент зобов'язаний

опрацьовувати джерела за темами, що дасть йому змогу робити власні висновки за всіма темами та розвине критичне мислення.

Викладання та опанування дисципліни «Технологія вивчення технологічної та мистецької освітньої галузі в початковій школі» ґрунтується на принципах академічної доброчесності. Це передбачає дотримання студентами та викладачами норм етичної та професійної поведінки у процесі навчання, виконання завдань, оцінювання та взаємодії.

Основні принципи

❖ чесність – студенти зобов'язані виконувати всі види навчальних завдань (усні відповіді, письмові роботи, творчі завдання, тести, індивідуальні та групові проєкти) самостійно, без використання заборонених джерел чи підказок;

❖ достовірність – усі результати досліджень, творчих робіт, презентацій, есе чи практичних проєктів мають бути обґрунтованими та базуватися на фактах і власних напрацюваннях;

❖ коректне використання джерел – при підготовці письмових та мистецько-проєктних робіт студент зобов'язаний робити належне цитування та посилання на використані джерела відповідно до академічних стандартів (ДСТУ 8302:2015);

❖ відповідальність – студенти та викладач несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності та результативність освітнього процесу;

❖ партнерство – навчальна взаємодія між викладачем і студентами вибудовується на взаємній повазі, довірі, конструктивному діалозі та співпраці.

Недопустимі порушення

✓ плагіат – привласнення чужих ідей, текстів, творчих рішень, результатів досліджень без належного посилання на джерело;

✓ фальсифікація та фабрикація – вигадкування чи перекручення результатів навчальної, наукової або художньо-творчої роботи;

✓ списування – використання заборонених матеріалів під час виконання поточного чи підсумкового контролю;

✓ самоплагіат – подання тієї самої роботи (або її значної частини) для отримання оцінки з різних дисциплін без погодження з викладачем;

✓ неправомірна допомога – отримання або надання несанкціонованої допомоги іншим студентам під час виконання контрольних чи творчих завдань;

✓ порушення норм етики – неповага до колег чи викладача, приниження гідності учасників освітнього процесу.

Форми перевірки дотримання академічної доброчесності

1. перевірка письмових робіт за допомогою програм для виявлення плагіату;

2. вимога до студентів робити бібліографічні посилання у навчальних і наукових роботах;

3. аналіз індивідуальності письмових та творчих робіт, презентацій і проєктів;

4. усне уточнення (співбесіда) після подання індивідуальних робіт чи творчих завдань.

Відповідальність студентів

У випадку порушення академічної доброчесності:

• робота не зараховується й оцінюється у 0 балів;

• у разі повторного порушення студент може бути недопущений до підсумкового контролю;

• систематичні порушення фіксуються й доводяться до відома деканату та комісії з питань академічної доброчесності університету.